מדם זבחיך ישפך ולרבי מבדם וטפי הוה ליה לאיתויי הך דרשא דלעיל ש

על רבי עקיבא ורבי ישמעאל

דפליגי שהרי אית להו הך דרשא

וקרא דלעיל מייתי לרבי ישמעאל

ליקוטים

שייך לעמוד קודח שיין לעמוז קודם יסוד מזבח העולה דנשיא תן יסוד למזבח של עולה פי' שיהא להם יסוד לקרנות מתנותיה של

עולה ולמעוטי קרן דרומית

מזרחית דלא הוי ליה יסוד ושיהו

מיותר דרשינן ליה ללמד על

מתנותיה של עולה עצמה שתהא טעונה יסוד לכל דבריה או אינו אלא מזבחה של עולה יהא יסוד כלומר שיתן מתנות העולה על

סוד ממש מקום שפיכת שירים

של עולה מתנותיה של עולה קרובות ליסוד דהיינו למטה מן הסיקרא דכיון דהאי מזבח העולה דנשיא

תוד"ה תן לה יסוד כו' ולא שייך למימר חמאת תובית. דכיון דעיקר יסוד ידעינן כתחלת עולה מאל יסוד העולה, מו לא עונה מחל יסוד העונה, חו נח אילטרייך המובח לגג יסוד דמק"ו דשיירי חטאח ידעיינן לה דמה שהטעינו יסוד הייט גג יסוד, והשחח ליכא למיפרך תחילת חטאת חוכית דשאני מחילת חטאת שאינה טעונה יסוד (הר"פ ז"ל. ב"ש, כי"ב הג') ד"ה הכי גרסיגן כו' תרתי שמע מינה. דמ"מ אין מקרא יולא מידי פשוטו דמשמע דוהו מזבח החילון. וליכא למימר דכולה להכי הוא דאתא ומגלו יסוד מערבי. די"ל דא"כ לכתוב אשר לפני אהל מועד או אשר בחצר. משר נפני מהיג מועד חו משר בחנר, מאי מ"ל אשר פתח, ש"מ ליסוד מערבי כדאמרי' לקמן (הר"9):

שינויי נוסחאות

א] עי' בליקוטים גירסת הראב"ד ופירושו בכל הסוגיא. וכעי"ז איתא בקנת כתה"י: ב] למה לי ליתו נקתו כנוסיי. בן למה לי לשיריים הא בראי כו׳ כל״ל. וכל״ל כרש״י (ש״מ): גן ס״י וכי תימא אי לא כתיב העולה אלא ל בראי כו׳ כל״ל. ש״מ: ג] ס״י וכי תיכא אילא כחיב העודה אלא מזבח סתמא ה"א דנפיך מיפך (שחכ"י), ולאס להלן אות ה: ד] ל"ל דאי (*ש"ח): הן וכי תימא אי לא כתיב העולה אלא אל יסוד המזבח סתמא הוה אמינא מיפך ניפך (כי״י). וראה אות ג' נים ביפן ניפן (ב"). יו מהים וון נייל ו] מיכת לה נמחק (ש"ם): ו] נייל יסוד (ש"ם), וראה ש"יג בע"א אות ז': ח] דבר זה לא מנאמי בספרים שלפנינו דגפירוש פירש רש"י שלא אתי אלא על תחילת דמים של חמי מנח על תחילת דמיים של עולה. ומ״ת קושיית החוס' עולה כהוגן (פ״ח): ש] לעיל על ר״ע ור״י דפליגי שהרי הכא אית להו הך דרשא וקרא דלעיל מייתרי לדרבי ישמעאל ור״ע מיתרי לרבי ישמעאל וה"ע כרי (שתכיי בשם סיי). וכע"ץ כפרי עשם סיי). וכע"ץ כפרי, וסס ליתר (במקום מיים בלי"ץ הם כי קושיות. עיש בישוש בס כי קושיות. עיש בישוש בספרי, וכע"ץ השל לע מיים מילף על בכר ומקם ל נעודת (שפי שובים: או "אל מיל על בול ועלין בס כי בן כ"א שמעבבת (שיים). וקלי שמעבבת (שיים). בכולהו מקם מיים מוס מיים בכולהו מכל מוס מיים בכולהו מכל מוס מיים בכולהו מכל מוס מיים בכולהו מביל מוס מיים בכולהו הדיצונים החיצונים מיים. בריב בר בהיצונים החיצונים מיים. בריב בר בהיצונים החיצונים מיים. בריב בר בליים החיצונים מיים. בריב בליים החיצונים מיים. בריב בליים בלי מ"מ כחית מחמים מחמים מיח ליח למ גרסינן מה שבחות הקודם, חלח ה"ג הכלו יסוד וה"ק עולה תהא יסוד כלומר תחילת (ש"ח): יז] 2"ל לקרבן אחר כי אם משיריים של כו'. ומתיבות אבל משיריים של כרי. ותחיכות אבל משיריים של כרי. ותחיכות אבל משיריים משיריים משיריים מים תחילת מתנותיו היא מוספס (שים): יהן לי"ל וקאמני אתיא זריקה (שים): יהן דריים מתן דריים מתן (שים): כן ל"ל ועוד קשות (פיק): כן ל"ל ועוד קשות (פיק). (ש"ח): כן ליל ועוד קשה (צ"ק). לכל ג"ש ליין כי מתיכת ותכת ועד ברוך היל תוספת, ולפ"ז ל"ש הנוס' ואכתי: כאן ל"ל לתחילת (כ"ה בד"ו): כבן דכתיב לתחילת (כ"ה בד"ו): כבן ביה בהדיא ד' קרנות (ש"מ): כגו ל"ל אל יסוד (מו"ח: כדו גג בגן ל"ל אל יסוד (ש"ח). כרן גג
יסוד אתי (ד"ח): כה] דלמזבחה
(ש"ח): כו] ל"ל שהיא (ש"ח)
כז] וחומר דמקל וחומר
משירים (ב"ש): כח] המלחיו"ט הקשה על גירסא זו עיי״ש, וגורס ולקמן דקאמר מעולה מה עולה טעונה וכו׳ והוא יישוב

א תן לה ז יבוד למובח של עולה. פירש בקונטרס כל דמים הניתנין על מובח החילון טעון שפיכת שירים ליסוד ומשום דבעולה לא אי שייך לע"א. ט ודף ס.ג. כתיבא שפיכת שירים ליסוד אינטריך למילף הכא או אינו מדבר כלל בשירים אלא למובחה של עולה יהא ליסוד זו לתחילת דמים שיהו מתנות של כל הזבחים ח כנגד היסוד אמר רבי ישמעאל כו׳ וקרא לא איצטריך לתחילת מתנות כנגד היסוד דמקל וחומר דשירים של חטאת אתו אלא על כרחיך להצריך שירים ליסוד לכל הזבחים אתי קרא כך פירש בקונטרס וקשה דלעיל בפרק ב״ש (דף לה.) נפקא לן מקראי אחריני

תן או יסוד למזבח של עולה דאי סלקא דעתך כרכתיב הני למה ב לי קרא לשירים שירים הא בראי עביד להו וכים תימא דאפיך מיפך

הכי גרסינן אל יסוד מובה העולה מן יסוד למובחה של עולה וחי ה

סלקה דעתך כדכתיב הני למה לי וקרא לשירייםן שירים הא בראי עביד להו וכי סימא הו דאפיד מיפד

ורבי עקיבא דהכא ועוד קשה דלקמן בסוף פירקין (דף עו:) ילפינן דגואי לבראי ודבראי לגואי הא אין לו יסוד לפנימי עצמו

יסוד בתחילת מתנות בכור מעשר ופסח בגזירה שוה דוריקה זריקה מעולה ולמה לי תיפוק לי בקל וחומר דרבי ישמעאל ורבי עקיבא דהכא ומה שירים שאין מכפרין כו' כי היכי דילפינן מהאי קל וחומר עולה ושלמים וכי מימא משום דשייכי בכפרה יותר מבכור שהוא בא חובה נילף ז בקל וחומר כי האי גוונא ומה שירים שאין מעכבין טעונין יסוד תחילת עולה 🛪 שמעכבת אינו דין שטעונה יסוד ועוד שירים טעונין יסוד מהאי קרא או מקרא דלעיל שחן מכלבן פשר החלים ועוד דקאמר אתיא זריקה מעולה אמאי נקט עולה טפי משלמים או שאר קרבנות הלא כולהו מקל וחומר דהכא אתו והוה ליה למימר אתיא זריקה זריקה משאר קרבנות ועוד דקאמר התם ועולה גופא מנא לן דכתיב אל יסוד מזבח העולה הא תחילת מתנות מקל וחומר וקרא אתי לשירים ליסוד ובקונטרם דחק לקמן ופירש דכדי נסבה ועוד קשה היכי עביד קל וחומר משירים נימא חטאת תוכיח שמכפרת בו ואינה טעונה יסוד אף אני אביא כל תחילת דמים מחטאת ויש בו לומר לפי שהיא על ארבע קרנות וליכא למימר יסוד בכולהו ועוד אמרינן לקמן בפירקין (דף נג:) נאמר סביב בחטאת ונאמר סביב בעולה ופריך אי מה חטאת ארבע מתנות על ארבע קרנות אף עולה טעונה כו' (והא) אמרת עולה טעונה יסוד מהיכן פשוט לו בעולה טפי מבחטאת הא בחטאת נמי איכא ק"ו דעולה ועוד עולת העוף שהיתה נעשית על קרן מזרחית דרומית כדלקמן (שם) אמאי לא תהא טעונה יסוד מקל וחומר ומה שירים דחטאת העוף שאין מכפרין טעונין יסוד תחילת עולה שמכפרת אינו דין שטעונה יסוד. ומפרש רבינו חיים דמקרא דהכא ליכא למילף שפיכת שירים לדמים דו החילונים אלא לעולה דווקא כדמפרש בקרא וקרא דודם זבחיך ישפך (דברים יב) לא אתא אלא לנאכלין דכתיב בסיפיה והבשר תאכל וכן והנשאר בדם כתיב בחטאת העוף הנאכלת ביו וקרא דאל יסוד מזבח אתא לאשמועינן בעולה שיש לו תורת יסוד 🖦 (או אינו כו') כלומר תחילת מתנותיה של עולה יהא כנגד היסוד ומסיק מי כתיב אל יסוד העולה דמשמע תחילת דמים יסוד מזבח העולה כתיב דמשמע שירים והדר אמר דדילמא כתיב מזבח דלא תימא אוקיפה דיסוד אלא אגגו ועל זה קאמר רבי ישמעאל דמקל וחומר אתי דכיון דכתיב ביה יסוד בפירוש מקל וחומר ידענא דהוי אגגו ואם כן על כרחין לשירים של עולה דליהוי איסוד קאתי ומהשתא אתיא תחילת עולה בקל וחומר משירים דידיה אבל משירים של חטאת לא עבדינן קל וחומר בתחילת דמים בקרבן יו אחר כי אם על שירים של אותו קרבן עלמו גמרינן תחילת מתנותיו ושאר קרבנות דלא כתיב בהו יסוד אתו בג"ש זריקה זריקה מעולה כמו בכור ומעשר והא דבעי לקמן [דף מ:] אבכור כנגד היסוד מנא לן משום דעליה קאי אי נמי לאחר שפירש כל הקרבנות קבעי כנגד היסוד מנא לן וקאתיא הו זריקה זריקה מעולה אכולהו אבל מקל וחומר (דחטאת) לא אתי כיון דלא כתיב ביה יסוד בפירוש דהאי קל וחומר לא אתי אלא לגלויי דיסוד דקאמר אגגו קאמר ולא שייך למימר חטאת חוכים אהאי קל וחומר ומיהו קשה לתנא דברים בית שתאי (לעיל דף לה) דדרים ₪ שפיכה במעשר ופסח מודם זבחיך ישפך תנא ליה יסוד הא לא כתיב בהו זריקה ואכתי בן קשה לי כי היכי דילפינן תחילת עולה מקל וחומר דשירים דידיה הכי נמי נילף שאר קרבנות לתחילת דמים משירים דידהו דאתי מודם זבחיך ולמה לי לקמן למילף בכור ומעשר בגזירה שוה מעולה ותו דלקמן דקאמר ועולה גופה מנא לן דכתיב אל יסוד מזבח העולה קשה כמו לפירוש רש"י וגם אינו מתורץ אמרת עולה טעונה יסוד מהיכא פשוט לו יותר מחטאת ויש ליישב פירוש זה דתחילת עולה כנגד יסוד לא גמר כלל מקל וחומר אפילו משירים דידיה אלא מקרא דאל יסוד מזבח העולה ידעינן תחילת דמים ליסוד ומזבח דמיותר לגג לא איצטריך דמקל וחומר אתי אם כן דרשינן מיניה לשירים ליסוד אבל קל וחומר לא אתי כלל אלא לגגו היכא דכתיב יסוד השתא אתי הכל שפיר אך קשה קצת דדרשינן מן הפסוק תרתי מילי תחילת דמים ומיתורא דמובח דרשינן שירים ואימא לשירים לחודא אתי ויש לומר דקודם יש לי להעמיד פשטא דקרא דתחילת ₪ מתנות והייתור לשירים. ברוך. ויש עוד לפרש בע״א תן יסוד למובח של עולה שכל תחילת מתן דמים שעל מובח העולה יהיו כנגד היסוד בר מחטאת דכתיב בי בהדיא קרנות דגזירת הכתוב הוא או אינו אלא מובח של עולה יהא ליסוד כלומר דווקא דעולה ולא דשאר קרבנות ופריך מי כתיב ליסוד ביו העולה דמשמע עולה דווקא מזבח העולה כתיב דמשמע כל דמים של מזבח העולה הדר קאמר דילמא כתיב מזבח העולה משום גג יסוד ועלה קאמר רבי ישמעאל גג כרו אמי בקל וחומר והאי קל וחומר לא אתי אלא לגלויי דיסוד דקאמר קרא אגגו קאמר ולא שייך למימר חטאת תוכיח ומסיק תן יסוד למובח של עולה והא דלריך לקמן גזירה שוה דוריקה זריקה משום דתחילת מתן דמים ליסוד מדרשא למוצחה בתו של עולה לא ידעינן אלא דומיא דעולה שהן ביו ומכפר לאפוקי בכור ומעשר ופסח אי נמי דומיא דעולה דשתי מתנות שהן ארבע ואפילו ילפינן שירים דידהו ליסוד מודם זבחיך ישפך או מדרבי מכל מקום תחילת דמים לא ידעינן בקל וחומר בו משירים לא אתו דאיכא למימר חטאת תוכיח ולקמן דקאמר אמרת כחו עולה טעונה יסוד משום דעיקר קרא בעולה כתיב ואם תאמר אכתי לא כשו דרשינן מתן דמים ליסוד מובח למעשר ופסח מודם ובחיך ישפך הא לא כתיב בהו זריקה ומנא לן יסוד וכי תימא מבנין אב דבכור אם כן תיפשוט דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בבנין אב ויש לומר כיון דגלי לן קרא גזירה שוה במחנם בכור אם כן מן יסוד למזבחה של עולה בכל דמים איירי אפילו באותן שבמחנה אחת איתנהו ₪ כמעשר ופסח ומיהו עולת העוף לא אתיא דלא מיירי קרא אלא בטבחים ואם תאמר דלקמן (דף נג:) מפרש דקרן דרומית מזרחית לא היה לה יסוד לפי שלא או היה בחלקו של טורף והרצועה יוצאה מחלקו של יהודה ונכנסת לחלקו של בנימין למאן כו דאמר ירושלים לא נתחלקה 🕁 (היכי גמרינן מההיא) ברייתא דרלועה כדמוכח בפ"ק דיומא (דף יב.) דאם 🗗 כן לכוליה מובח היה לו יסוד מובח ואם כן כל הני קראי למה לי להו הא אין מזבח בלא יסוד כדאמר לקמן פרק קדשי קדשים (דף סב.) דכבש ויסוד וריבוע מעכבין ושמא אפי' למאן דאמר לא נתחלקה הכי גמרינן לו דלא היה לו יסוד ולריך לדקדק לקמן [©] דבעי למימר רבי יהודה אף בדמים שיכול לזרוק על הרלפה מאי עביד להו להני קראי דמוכחי דעולה טעונה יסוד וגג יסוד ויש לו לומר דקודם דקדיש דוד הרלפה או 🌣 אם נעקרה הרלפה סמוך למזכח או לחו לא קדיש עד ארעית תהומא: א הכי גרסיגן מאשר פתח אהל מועד נפקא. ואף על גג דדרשינן ליה ליסוד מערבי תרתי שמע מינה:

שמעינז . הפנימיים וממילא שמי דבקרנות שיש להם יסוד ו בקונות שיש לחם יסוד קא יהיב. מיהו מנא לך שיהי׳ צריך לאחוז בקיר ושמא לא היה נותן אלא על היסוד ממש כעין שפיכת שירים. ואת אמרת תן יסוד מזכחה של עולה אלמא כעינו למזבווה של עולוו אלמא בענן לה מזבח אלא שתהא סמוכה ליסוד ודילמא ליסוד ממש קאמר ליסוד ודילמא ליסוד ממש קאמר ומהדר ליה בגמרא והיכי ס״ד דיסוד ממש קאמר א״כ ליכתוב אל יסוד העולה והשתא דכתיב מזבח העולה אלמא בעינן לה איצטריך ק״ו דאי ממזבח העולה הוה אמינא להכי לא כתב רחמנא הוה אמינא להכי לא כתב רחמנא אל יסוד העולה דסד"א אזקפה דיסוד דהיינו כנגד חודה של אותה אמה של יסוד קמ"ל מזבח העולה דעל גגה של אותה אמה בעינן ולעולם על היסוד ממש בעינן העולם על היטה ממש ליתיב כעין שירים, להכי איצטריך ק"ו דר' ישמעאל ור' עקיבא דלהכי כתב רחמנא מזבח העולה בנשיא דהא מק"ו אתי דהשתא שירים התחתונים דלא מכפרי טעונים גג יסוד דהא כתיב מכפוי שנונים גג יטור והא כוניב בהן אל יסוד מזבח העולה תחלת עולה לא כל שכן דתיבעי גג יטוד אלא מזבח דכתב רחמנא בנשיא למה לי ליכתוב אל יסוד העולה אלא ש״מ למידרש ביה דבעינן ... כובוו דהיינו למטה מן הסיקרא ולא על היסוד ממש ור׳ ישמעאל יררי י ראמר דאין מעכבין ואין באין לכפרה סבר שיריים הפנימיים לא מעכבי ור׳ ישמעאל דלא קאמר אלא שאין באים לכפרה סבר שירים הפנימיים מעכבי כפרה. הכי הוי פירושא דהא שמעתא. ובזבחים פרק כל הזבחים שנתערבו (דף פ״א) פליגי הזבחים צולה מקום שירים כמו שדם העולה טעונה זקיפת קיר המזבח ילמעלה מן היסוד כך שירים כמו כן נשפכין על הקיר והן נגררים מאליהן אל היסוד, ואיכא מאן דאמר שירים צריכין איצטבא פי׳ שיהיו נשפכין על היסוד ממש ולא על הקיר, ונראה לי דלמ״ד מהוח עולה מהוח שיריח ה"מ מקום עולה מקום שירים היים דיליף יסוד מזבח העולה דשירים הפנימיים מיסוד מזבח העולה דנשיא מה התם אזקפא דמזבח דנשיא מה התם אזקפא

כדדרשינן הכא תן יסוד למזבח

של עולה דבעינז מזבח ויסוד אף